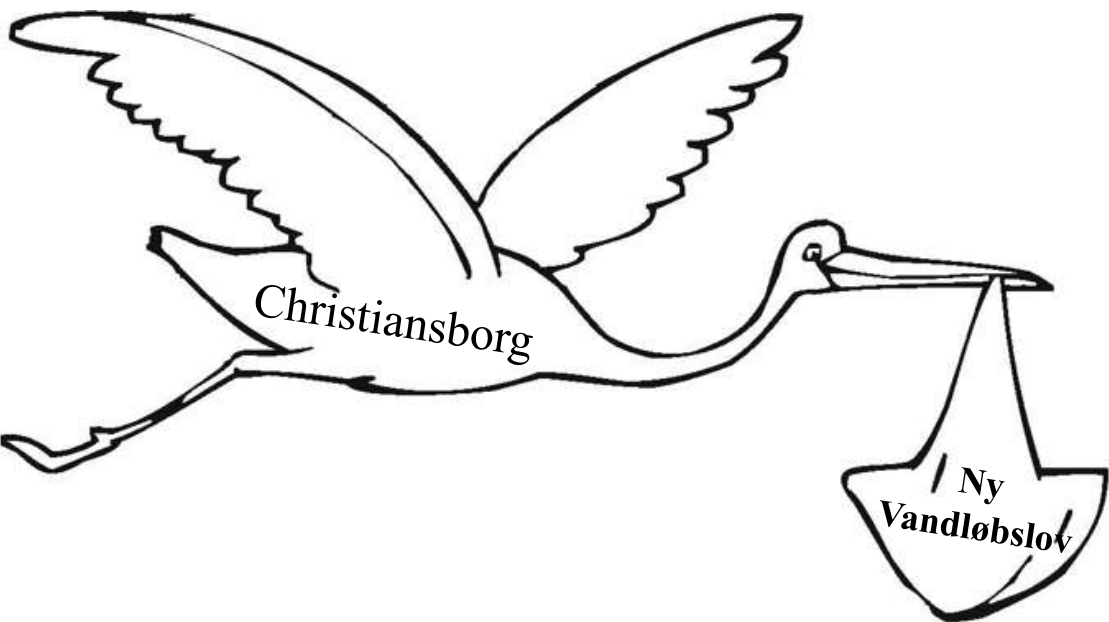

Helhedsorienteret vandløbsforvaltning på tværs af kommunegrænser

Majbritt Kjeldahl Lassen

Koordinator – Gudenåkomitéens Sekretariat

Ekspertudvalg - anbefalinger

- **hvad** der bør kigges på ved en ændret vandløbsforvaltning
- **hvordan** afvejningen af hensyn bør tilpasses nutiden
- **hvilke** nye forvaltningsmæssige værktøjer, man kunne tage i brug

Vandløbsloven står pt. på to ben
= afvanding + hensynet til naturen

Der er brug for et tredje ben:
Klimatilpasning/håndtering af stigende vandmasser

Centralt element: **Etablering af lovpligtige tværkommunale fora for vandløb**

[vandløbssystemer, som er særligt følsomme for konsekvenser af klimahændelser, og som har samfundsøkonomiske konsekvenser]

Sådanne systemer berører ofte mere end én kommune

Der findes frivillige eksempler på noget, der kunne smage af de anbefalede tværkommunale fora

Rapport fra ekspertudvalget til ændret vandløbsforvaltning

Hvem er med i Gudenåkomitéen?

Gudenåkomitéen dækker stort geografisk område:

Randers Fjord oplandet

- 13 kommuner har areal i oplandet til Randers Fjord
- Alle 13 er inviteret til det tværkommunale samarbejde
- **7 kommuner har sagt ja tak:** Randers, Favrskov, Viborg, Silkeborg, Skanderborg, Horsens, Hedensted

De øvrige 6 kommuner orienterer sig via dagsordener/referater
(Aarhus, Norddjurs, Syddjurs, Ikast-Brande, Odder og Vejle)

Hvordan er Gudenåkomitéen organiseret?

- Komitéen er organiseret som **et politisk organ**
- hver deltagende kommune udpeger ét medlem (typisk v. konstitueringen efter byrådsvalget)
- **Komitéens medlemmer vælger** på deres første møde i en ny byrådsperiode **en formand og en næstformand blandt sig**
- Den politiske besætning af Gudenåkomitéen følger dermed byrådsperioden.

Gudenåkomitéen

Hvad er Gudenåkomitéens formål?

- **Rådgive** alle medlemskommunerne i oplandet til Gudenåen og Randers Fjord **om natur- og miljøbeskyttelse**
- **Rådgive** om den **rekreative anvendelse** af Gudenåens vandsystem
- **Særligt arbejde** for en **koordineret, afbalanceret og sammenhængende indsats** for rekreativ anvendelse og beskyttelse af natur og miljø i vandsystemet og de nære omgivende arealer.

Et samarbejde om Gudenåens **benyttelse og beskyttelse**

Formalia og formål findes i vedtægter/forretningsorden - vedtaget i de syv Byråd

Gudenåkomitéen = **rådgivende, politisk samarbejde**

Der er IKKE afgivet selvstændig myndighedskompetence fra Byrådene til komitéen

Komitéen giver fælles anbefalinger videre til deres respektive kommunalbestyrelser – som så vedtager/beslutter

Komitéen kan vælge at komme med fælles udtalelser om specifikke emner og afgive fælles høringssvar

Gudenåkomitéens høringssvar til vandplanen for Randers Fjord

Høringssvar til Naturstyrelsen

Til
Miljø- og Fødevareministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Gudenåkomitéen

21. marts 2019

Høringssvar fra Gudenåkomitéen til Miljøstyrelsens arbejdsprogram for 3. generation vandområdeplaner

Miljø- og fødevareministeriet har den 21. december 2018 fremlagt udkast til arbejdsprogram og tidsplan for forberedelsen af 3. generation vandoplandsplaner i 6 måneders høring. Arbejdsprogrammet fremlægger planerne for, hvordan vandområdeplanerne for 2021-2027 skal forberedes, og hvordan interesserede parter tænkes inddraget i arbejdet.

Velkommen til Gudenåkomitééns hjemmeside

Her kan du læse om det tværkommunale samarbejde omkring Danmarks eneste flod – Gudenåen. Komitééns fokus er beskyttelse og benyttelse af Gudenåen.

Vil man gerne have viden om Gudenåen, så prøv Gudenåkomitéens online-tilbud:

”Viden om Gudenåen”

Mange funktioner

Vandets vej til havet

Flodens munding

Et bedre miljø

Åens dynamik

Rekreativ brug

Alle stoffer i vandet påvirker Gudenåens vandmiljø, både de stoffer, som stammer fra mennesket selv... Tegning Stig Bachmann Nielsen, Naturplan.

... og fra husdyr. Tegning Stig Bachmann Nielsen, Naturplan.

De nye vådområder mellem Randers og Langå

Her ser du de nye vådområder, "Gudenåengene", som er genskabt i deltaet og ådalen mellem Randers og Langå.

Randers Kommune, Århus Amt og Aage V. Jensens Fonde har stået for naturgenopretningen.

De viste vådområder er genskabt fra 2004 til 2016. I alt er der genskabt 4 km² vådområder (400 ha).

Der er også nedlagt 2,7 km² pumpelag (270 ha), hvor flere ejere var fælles om at drive afvandsingspumper, og der arbejdes stadig på at slippe vandet fri andre steder i ådalen.

Kort: Stig Bachmann Nielsen, Naturplan.

Vandremuslinger i filtertragten

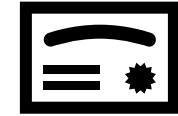
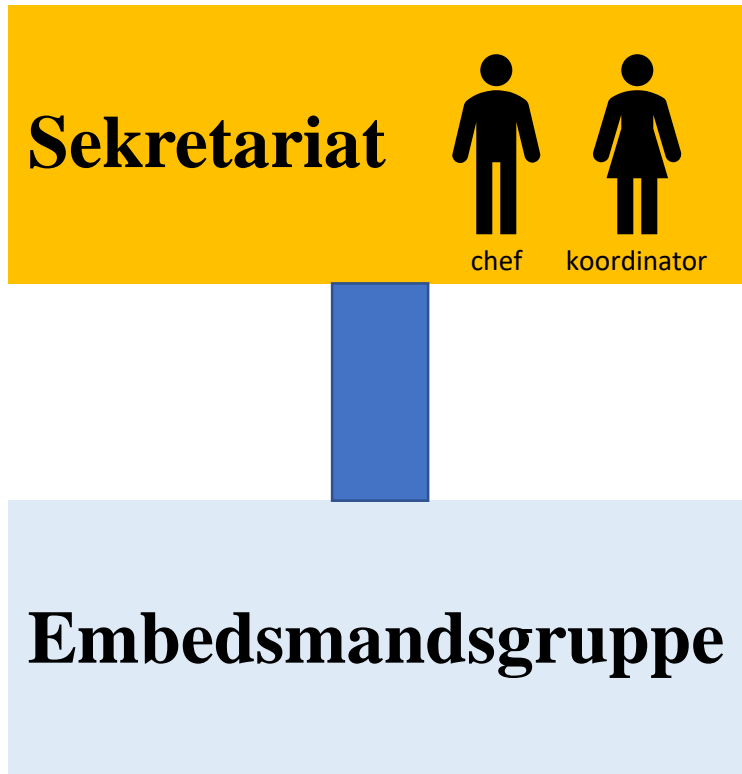
Vandremuslingerne filtrerer alger og andre små partikler, og gør vandet mere klart. Tegning Stig Bachmann Nielsen, Naturplan.

Glæde under vandet!

Ørreder fandt hurtigt det gendannede stryg. Ørreder gyder i fordybninger, som hunnen graver i gruset på lavt og hurtigt strømmende vand. Efter gydningen dækkes æggene, så de er godt beskyttet. Æggene får ilt fra vandet, som strømmer gennem de små åbninger i gruset. Tegning Stig Bachmann Nielsen, Naturplan.

Komitéen står ikke alene

= Fagchefer + sagsbehandlere (ekspertviden)

Inspiration
og input til
komitéens
arbejde

- **Studieture** (Skotland, Sverige, Tyskland) – fx vandforvaltning, interessentinddragelse, opdeling af myndighedsroller
- **Konferencer og temamøder** – inviterede gæster drøfter aktuelle problemstillinger inden for vandløbsforvaltning

Gudenåkomitéen

Forældre | **Kulturhuset** | VIB | Brugerbrev for lejere på Gudenå | Udflytningstjeneste | Video om Gudenå

TEMAMøde 21. juni 2019

Medlemmer
Vedligter og foreningsordren
Mødelister og referater
Regnskab
Gudenåkomitéens historie
Gudenåkomitéens arbejdsform og økonomi
Gudenåkomitéens formål og ansvarsforhold
Pressemidlermaterie m.m.
Vandråd Randers Fjord
GudenåLandsforløbet

Foreløbigt program for Gudenåkomitéens TEMAMøde "Klimatilpasning i Gudenådalen" - programmet opdateres løbende (opdateret d. 7. maj 2019)

Mødet holdes d. 21. juni 2019 på "Værket" i Randers i etrummet 10.00 - 15.00 (adresse: Sven Dalsgaard's Plads 1, 8900 Randers, Medicinsk "Rådhuset").

Der er deltagerbetaling på 100 kr. pr. person, som betales via [Silkeborg kommunes webshop](#). Der kan betales med MobilePay samt betalingskort.

Der er dog gratis at deltage for byrådspolitikere fra Randers, Viborg, Favrskov, Silkeborg, Skanderborg, Horsens, Hedehusø, Norddjurs, Syddjurs, Skov-Brande, Vejle, Odder og Aarhus kommuner - tilmelding for politikere sker pr. mail til Gudenåkomitéens Sekretariat (gudenaa@kommunen.sekretariat@silkeborg.dk, deadline 10. juni 2019)

Gudenåkomitéen er ikke kun Gudenåkomitéen – den er også **Vandoplandsstyregruppe**

Opgave fra Staten (2009) til kommunerne: gå sammen om at være VandOplandsStyregruppe (VOS); etablering af vådområder (fjerne N og P)

Bred enighed blandt kommunerne i Randers Fjord oplandet:
Gudenåkomitéen oplagt valg til at håndtere opgaven.

Formanden for VOS = Formanden for Gudenåkomitéen (VOS vedtægter)
Emner om vådområder behandles i separat blok på Gudenåkomitéens møder.
VOS'en sekretariatsbetjenes af Viborg Kommune.

Vådområdeopgaven

Landbrugets organisationer en af de vigtigste interessenter i arbejdet med at etablere vådområder.

I høj grad etableret fælles fodslag om at få opgaven løst

Landbruget mødes regelmæssigt med Gudenåkomitéen (VOS)

- fremdrift
- udfordringer
- løsningsmodeller til at fjerne de nødvendige tons N/P

Fælles henvendelser til Miljø- og fødevareministeren

De 7
Gudenåkommuner
deltager i EU
projekt
(delprojekt C12)

Vandløbsmodel for hele Gudenåens forløb

- varsle kritisk forhøjede vandstande
- beregne konsekvenser på vandføring og vandstand v. forsk. klimatiske hændelser/forebyggende klimatilpasningstiltag

Gudenåkomitéen spiller en helt central rolle som interessant i tværkommunale spørgsmål

Hvilke greb kan tages for at regulere eller acceptere de vandstande og vandmængder, der forekommer i Gudenåen

Gudenåens forløb reguleres af en række vandløbsregulativer

De relevante kommuner revidere regulativerne sammen

Afvanding/ håndtering af de stigende vandmasser er et dominerende tema i revisionerne

Også stor overordnet interesse for den samlede Gudenåkomité

Komitéen orienteres om revisioner – mulighed for at ytre sig overfor de besluttende kommuner

Regulativer

Regulativer er beskrivelser af lokale regler og er gældende lov. Regulativerne for Gudenåen beskriver en række forhold, f.eks. bestemmelser om vandløbets vedligeholdelse og om vandløbets form og evne til at føre vand.

Bestemmelserne for Gudenåen er fastsat i følgende regulativer.

[Regulativ for strækningen Hammer Mølle - Matstrup Å](#)

[Regulativ for strækningen Matstrup Å - Mossø](#)

[Tillægsregulativ for strækningen Matstrup Å - Mossø](#)

[Tillægsregulativ for Gudenå, Matstrup Å](#)

[Regulativ for Mossø \(PDF\)](#)

[Tillægsregulativ for Mossø \(PDF\)](#)

[Regulativ for Skanderborg Sø \(PDF\)](#)

[Regulativ for Knud Å og Knud Sø \(PDF\)](#)

[Regulativet for Tåning Å \(PDF\)](#)

[Regulativ for strækningen Mossø - Silkeborg \(PDF\)](#)

[Tillægsregulativ for strækningen Mossø - Silkeborg](#)

[Regulativ for Silkeborg Langsø](#)

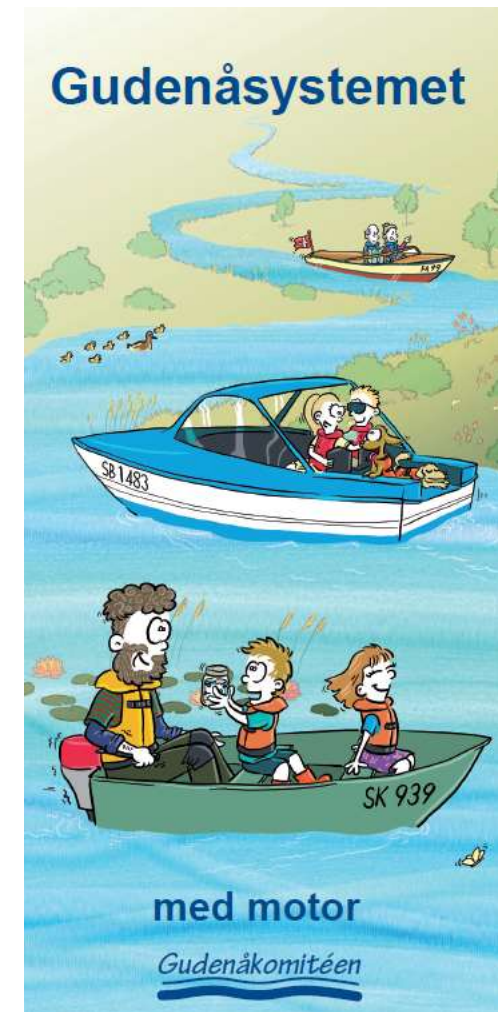
[Regulativ for strækningen Silkeborg - Randers](#)

[Redegørelse for regulativ for strækningen Silkeborg - Randers](#)

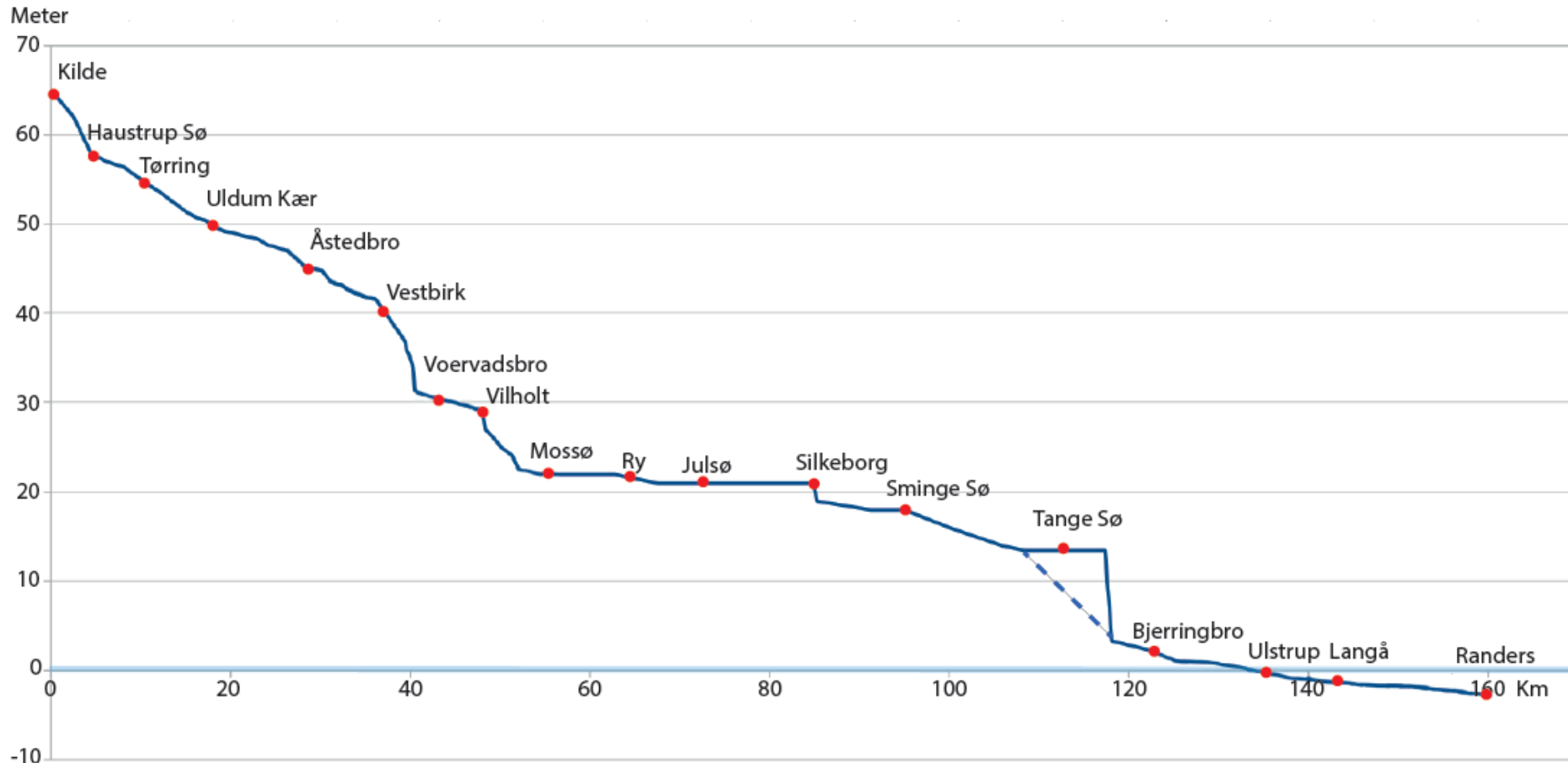
Det rekreative område – især sejlads

Eksempler på komitéens opgaver i relation til den rekreative anvendelse af Gudenåen

- Udarbejdelse af tilladelsesordning for ikke-erhvervsmæssig sejlads
- Fælles administrationspraksis for koncessionstilladelser
- Dialog med Brugerråd for Sejlads
- Udvikling af IT-systemer til bådregistrering, fartøjsudlejning og gæstesejlads

Gudenåkomitéen har indsigtssområde og erfaringen med sig, skulle nogle af tankerne i ekspertudvalgets rapport bliver til virkelighed

Gudenåkomitéen er gearet til at tage sig af spørgsmål og problemstillinger om vandløbet Gudenåen af tværkommunal karakter